

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Leidraad gebruik minimumstandaard

Versie 1.0 – december 2025

Toetsingskaders Circulair Materialenplan

Inhoud

1. Over deze leidraad	3
1.1 Doelgroep voor de leidraad	3
1.2 Het belang van deze leidraad voor een circulaire economie.....	3
1.3 Toetsingskaders CMP.....	3
2. Gebruik minimumstandaard op hoofdlijnen	4
2.1 Over het instrument minimumstandaard	4
2.2 Basisregels voor het toetsen aan de minimumstandaard	5
2.3 Soorten minimumstandaard en gevolgen voor het gebruik	7
2.4 Bijzondere situaties.....	8
2.4.1 De minimumstandaard kent (technische of financiële) uitzonderingsmogelijkheden .	8
2.4.2 De minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen	8
2.4.3 Vergunnen van voorbereidende handelingen	9
2.4.4 Een buitenlandse verwerkingswijze als minimumstandaard.....	9
2.4.5 Verwerking in het buitenland en de minimumstandaard	9
2.5 De minimumstandaard en het instrument mLCA	10
3. Toetsen aan de minimumstandaard (stap voor stap)	11
3.1 Algemeen.....	13
3.2 Stap I: kent het CMP voor deze afvalstof een minimumstandaard?	13
3.3 Stap II+III: direct werkende regelgeving	13
3.4 Stap IV en V: zeer zorgwekkende stoffen	15
3.5 Stap VI: specifieke voorwaarden of beperkingen.....	15
3.6 Stap VII: aanvraag past volledig op de minimumstandaard	16
3.7 Stap VIII: minimumstandaard is recyclingstandaard.....	17
3.8 Stap IX en X: de afvalhiërarchie geeft uitsluitel	17
3.9 Stap XI en XII: een mLCA moet uitsluitel geven	18
4. Toekomstplannen.....	19

1. Over deze leidraad

In een circulaire economie wordt afval zo hoogwaardig mogelijk verwerkt. Hierbij speelt de hoeveelheid en de manier waarop het materiaal in de keten gehouden wordt over zoveel mogelijk cycli een belangrijke rol. De minimumstandaard in het CMP is een instrument om aan te geven welke wijzen van verwerking van een specifieke afvalstof als voldoende hoogwaardig worden beoordeeld om voor een vergunning in aanmerking te komen. Daarnaast mag de verwerking niet leiden tot risico's voor milieu en volksgezondheid en mogen kosten van de verwerking niet te hoog zijn.

In de onderwerpen [Minimumstandaard voor verwerking](#) en [Instrumenten voor sturing](#) van het CMP wordt ingegaan op de minimumstandaard als instrument en de relatie ervan met de afvalhiërarchie. Deze leidraad bevat de richtlijnen voor het bevoegd gezag hoe het instrument minimumstandaard moet worden gebruikt bij het verlenen van vergunningen voor handelingen met afvalstoffen.

Deze leidraad is een onderdeel van het Circulair Materialenplan (CMP) en valt onder de werking van artikel 10.14 van de Wet milieubeheer.

1.1 Doelgroep voor de leidraad

Vergunningverleners hanteren bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking de minimumstandaard uit het CMP als referentie. Dat staat uitgewerkt in [Minimumstandaard voor verwerking](#) en [Instrumenten voor sturing](#) van het CMP. Deze leidraad beschrijft een aantal aspecten van het gebruik van de minimumstandaard als toetsingskader bij vergunningverlening. Het CMP biedt de mogelijkheid om andere vormen van verwerking te vergunnen die op zijn minst even hoogwaardig zijn als de minimumstandaard. In een aantal gevallen moet dit worden aangetoond door bij de vergunningaanvraag een mLCA-vergelijking tussen de gewenste verwerkingswijze en de minimumstandaard te voegen. Deze leidraad geeft aan de vergunningverlener ook aan in welke gevallen dan een mLCA nodig is.

Afvalverwerkers of initiatiefnemers van nieuwe initiatieven voor afvalverwerking kunnen uit het CMP afleiden welke vormen van afvalverwerking voor een vergunning in aanmerking komen en welke niet. In deze leidraad lezen zij hoe de vergunningverlener hun aanvraag voor een vergunning toetst aan de minimumstandaard en ook wanneer zij aan hun aanvraag een mLCA-studie zouden moeten toevoegen. Hoe deze mLCA moet worden uitgevoerd en gerapporteerd is in detail uitgewerkt in de aparte [Leidraad maken van een mLCA](#).

1.2 Het belang van deze leidraad voor een circulaire economie

In een circulaire economie wordt gestreefd naar een hoogwaardige verwerking van afval, rekening houdend met kosten en het voorkomen van risico's voor milieu en volksgezondheid. Het behoud van materialen in de kringloop, door ze zo lang mogelijk en zo veel mogelijk in omloop te houden, is hierbij van groot belang. De minimumstandaard, zoals opgenomen in het CMP, geeft aan welke methoden van afvalverwerking voldoende hoogwaardig zijn om in aanmerking te komen voor een vergunning.

Deze leidraad beschrijft hoe het instrument minimumstandaard in de praktijk wordt gebruikt. Dit is daarmee een hulpmiddel voor vergunningverleners, waarmee wordt geborgd dat afvalstoffen op een veilige en kosteneffectieve wijze voldoende hoogwaardig worden verwerkt en zo dus optimaal bijdragen aan het realiseren van een circulaire economie. Daarnaast draagt de leidraad bij aan een gelijke beoordeling van nieuwe initiatieven door de diverse bevoegde gezagen.

1.3 Toetsingskaders CMP

In de inleiding is al aangegeven dat deze leidraad valt onder de werking van artikel 10.14 Wet milieubeheer. Dit betekent dat bevoegde gezagen met deze hele leidraad rekening moeten houden bij het nemen van besluiten rond afvalstoffen. Deze hele leidraad is dus een toetsingskader. Dit geldt alleen niet voor de tekstkaders die expliciet toelichtend zijn bedoeld.

Als een bevoegd gezag een besluit wil nemen dat niet in lijn is met de minimumstandaard en/of deze leidraad, moet zij daarvoor de afwijkingsprocedure volgen zoals is beschreven in [Afwijken](#).

2. Gebruik minimumstandaard op hoofdlijnen

In onderstaande paragrafen wordt allereerst het instrument minimumstandaard beschreven en vervolgens de basisregels die het bevoegd gezag moet toepassen bij het toetsen aan de minimumstandaard. Daarna komen verschillende soorten minimumstandaarden aan bod die in de afval- en ketenplannen gebruikt kunnen worden. Daarbij wordt ook ingegaan op bijzondere situaties en het gebruik van het instrument mLCA.

2.1 Over het instrument minimumstandaard

De minimumstandaard beschrijft de minimale hoogwaardigheid van de verwerking van een bepaalde afvalstof of categorie van afvalstoffen. Daarmee bepaalt het welke vormen van verwerking van een specifieke (categorie van) afvalstoffen wel of niet voor een vergunning in aanmerking komen of onder welke voorwaarden. De minimumstandaard is dus een invulling van de afvalhiërarchie (zie ook onderstaand kader) voor afzonderlijke (categorie van) afvalstoffen. Zij vormt op die manier een referentieniveau bij de vergunningverlening voor afvalverwerking.

De afvalhiërarchie

In het vervolg van deze leidraad wordt veel gerefereerd aan de afvalhiërarchie. Deze is opgenomen in de [Instrumenten voor sturing](#) en [Vormen van recycling beoordelen](#) van het CMP. Voor de leesbaarheid van deze leidraad wordt deze afvalhiërarchie hier ook weergegeven:

Hoofdingdeling CMP	Trede afvalhiërarchie in het CMP
Geen afval	a. Preventie / hergebruik
Nuttige toepassing van afval	b. Voorbereiding voor hergebruik
	c1. Recycling van het oorspronkelijke materiaal in een gelijke of wat betreft de vereiste kwaliteit van het materiaal vergelijkbare toepassing, waaronder mechanische recycling en chemische recycling in de vorm van 'dissolutie' en 'monomeer chemische recycling' (zoals bijvoorbeeld solvolyse of thermische-drukhydrolyse) maar niet 'chemische recycling via basischemicaliën' (*)
	c2. Recycling van het oorspronkelijke materiaal in een niet gelijke of wat betreft de vereiste kwaliteit van het materiaal niet vergelijkbare toepassing en/of chemische recycling via basischemicaliën (*)
	d. Andere nuttige toepassing, waaronder energierugwinning
Verwijdering van afval	e1. Verbranden als vorm van verwijdering
	e2. Storten of lozen

(*) Naast deze vormen van recycling kent het CMP ook nog de term 'recyclingstandaard'. Dit is een vorm die in het algemeen valt onder c1 of c2 of bestaat uit een combinatie daarvan, maar die in het betreffende afval- of ketenplan expliciet als 'recyclingstandaard' is aangemerkt. Op de consequenties van het aanmerken van een vorm van verwerking als recyclingstandaard wordt in het onderwerp 'Vormen van recycling beoordelen' verder in gegaan.

Bij het beoordelen van een vergunningaanvraag voor het verwerken van afvalstoffen moet het bevoegd gezag onder meer toetsen aan de minimumstandaard die voor de betreffende (categorie van) afvalstoffen is vastgesteld. Vergunningen worden alleen verleend als de aangevraagde activiteit minstens even hoogwaardig is als de minimumstandaard, dat wil zeggen als de activiteit een milieudruk veroorzaakt die gelijk is aan of minder is dan die van de minimumstandaard. Dit geldt zowel voor aanvragen van nieuwe initiatieven als voor verlenging of wijziging van bestaande vergunningen.

De minimumstandaarden zijn te vinden in de verschillende keten- en afvalplannen onder [Materialen](#) van het CMP.

N.B.: Benadrukt wordt dat een minimumstandaard de minimaal te realiseren hoogwaardigheid voor een specifieke afvalstof is op dit moment en niets zegt over de vraag of de betreffende vorm

van verwerken wel of niet goed past binnen een circulaire economie. Voor sommige afvalstoffen is bijvoorbeeld verbranden de meest hoogwaardige verwerking omdat andere nuttige toepassing of recycling op dit moment niet mogelijk of wenselijk is. Daarmee is niet gezegd dat verbranden per definitie een hoogwaardige vorm van afvalverwerking is.

2.2 Basisregels voor het toetsen aan de minimumstandaard

Bij het toetsen van initiatieven voor afvalverwerking aan de minimumstandaard geldt een aantal basisregels:

- a. Een minimumstandaard geldt voor de afvalstof als geheel. Dus een minimumstandaard 'verbranden' betekent 100% van de afvalstof verbranden en 0% storten. Bij een minimumstandaard 'Recycling' geldt op eenzelfde manier dat er niets mag worden verbrand (ook niet als nuttige toepassing) of gestort. Daar waar dit niet kan, is daar in de minimumstandaard rekening mee gehouden. De minimumstandaard is dan bijvoorbeeld op een niveau lager geformuleerd of er is expliciet opgenomen dat in bepaalde gevallen of voor bepaalde fracties toch een laagwaardigere verwerking is toegestaan. Onderstaand kader geeft een aantal voorbeelden.

Voorbeelden van het gebruik van de minimumstandaard

- Een minimumstandaard 'nuttige toepassing' betekent 100% nuttige toepassing. Wel mogen mengvormen van nuttige toepassing worden vergund, bijvoorbeeld sorteren gevolgd door recycling van een deel en ~~inzet als brandstof~~ van de rest. Inzet als brandstof is immers ook een vorm van nuttige toepassing.
- Een minimumstandaard 'recycling' betekent 100% recycling en dat laagwaardigere verwerkingsvormen (andere nuttige toepassing, verbranden, storten) niet worden vergund. Hoewel inzet als brandstof is wel een vorm van 'andere nuttige toepassing' is komt het bij een minimumstandaard 'recycling' dus niet voor een vergunning in aanmerking. Wel mogen mengvormen van de verschillende soorten van recycling worden vergund.

- b. Het bevoegd gezag verleent, wijzigt of verlengt geen vergunningen voor vormen van afvalverwerking die laagwaardiger zijn dan de in het CMP vastgestelde minimumstandaarden. Indien dit toch wordt overwogen volgt het bevoegd gezag hiervoor de afwijkingsprocedure zoals beschreven in [Afwijken](#).

Voorbeelden van het gebruik van de minimumstandaard

- Een minimumstandaard 'nuttige toepassing' betekent dat vergunningen voor storten of verbranden niet worden verleend, ook niet wanneer een deel van de afvalstof wordt verbrand of gestort.
- Een minimumstandaard 'recycling' betekent dat een vergunning voor inzet van de afvalstof als brandstof niet wordt verleend, ook niet voor een deel van de afvalstof.

- c. De minimumstandaard is ook bedoeld als harmoniserend instrument. Het is niet de bedoeling dat individuele bevoegde gezagen bij vergunningverlening op eigen initiatief de lat hoger leggen dan de in het CMP opgenomen minimumstandaarden. Voldoet een initiatief aan de minimumstandaard uit het CMP, dan komt zij voor wat betreft een veilige en hoogwaardige verwerking die passend is voor de betreffende materiaalstroom voor een vergunning in aanmerking. Meer hoogwaardig vergunnen dan de minimumstandaard kan wel in gevallen waarin de aanvraag om een vergunning zelf voorziet in een verwerkingswijze die verder gaat dan de minimumstandaard (zie volgende basisregel).
- d. Uitgangspunt is dat verwerking laagwaardiger dan de minimumstandaard niet wordt vergund, maar even hoogwaardig of hoogwaardiger dan de minimumstandaard komt wel voor vergunningverlening in aanmerking. Uitzonderingen op deze regel staan onder punten [f](#) t/m [i](#).

Als het bevoegd gezag bij het beoordelen van de vergunningaanvraag

- op basis van een toetsing aan de afvalhiërarchie oordeelt dat de aangevraagde handeling ten minste van het gelijke niveau is als de minimumstandaard, en
 - géén van onderstaande punten e t/m i van toepassing is,
- dan kan de vergunning worden verleend. Er is dan **geen** sprake van een afwijking van het CMP.

Toelichting bij uitgangspunt 'even goed of beter' mag vergund

Voor het beoordelen van de hoogwaardigheid van een initiatief in relatie tot de minimumstandaard is in beginsel de afvalhiërarchie uitgangspunt. Wanneer een afvalstof volledig op dezelfde of een hoger niveau van de hiërarchie wordt verwerkt als voorgeschreven, voldoet de betreffende verwerkingsvorm aan de minimumstandaard en kan de beoogde verwerkingswijze worden vergund. Hierbij geldt de hiërarchie zoals opgenomen in [Instrumenten voor sturing](#) en [Vormen van recycling beoordelen](#) van het CMP.

Dit betekent bijvoorbeeld het volgende:

- Is de minimumstandaard geformuleerd als 'recycling middels solvolyse' dan zijn vormen van 'chemische recycling via basischemicaliën' niet zondermeer toegestaan want die staan lager op de afvalhiërarchie.
- Voor minimumstandaarden geformuleerd als 'recycling' zijn alle in de afvalhiërarchie genoemde vormen van recycling in overeenstemming met de minimumstandaard en kunnen dus worden vergund.
- Is de minimumstandaard geformuleerd als 'andere nuttige toepassing in de vorm van hoofdgebruik als brandstof' dan kan ook een vergunning voor recycling van die afvalstof worden verleend. Ook vergunningen voor een proces waarbij een deel wordt gerecycled en een ander deel wordt ingezet als brandstof kunnen worden verleend.

- e. In sommige gevallen is niet direct duidelijk of een voorgenomen verwerkingsvorm even hoogwaardig of hoogwaardiger is dan de minimumstandaard. Dit geldt bijvoorbeeld wanneer de minimumstandaard niet is geformuleerd als trede van de afvalhiërarchie maar als een specifieke invulling van die trede (zie voor het onderscheid ook tussen beide vormen ook paragraaf 2.3 [Soorten minimumstandaard en gevolgen voor het gebruik](#) van deze leidraad. In het algemeen moet dan met een mLCA een vergelijking gemaakt worden met de minimumstandaard. Zie hiervoor verder paragraaf 2.5 [De minimumstandaard en het instrument mLCA](#) van deze leidraad.
- f. In specifieke gevallen is het verwerken van een afvalstof op een hoger niveau van de afvalhiërarchie dan is voorgeschreven in de minimumstandaard toch niet toegestaan. In deze gevallen is dat expliciet in de betreffende minimumstandaard opgenomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om ethische redenen zoals bij ziekenhuisafval of het gaat om afvalstoffen die het resultaat zijn van het concentreren van vervuiling waarvoor het onwenselijk wordt geacht om deze geconcentreerde vervuilingen vervolgens alsnog in de maatschappij te verspreiden. In deze gevallen is het ook niet de bedoeling om middels een mLCA alsnog aan te tonen dat het initiatief toch voor een vergunning in aanmerking komt. Dergelijke beperkende voorwaarden zijn dus hard.
- g. In andere gevallen is verwerking op een hoger niveau van de afvalhiërarchie alleen onder voorwaarden toegestaan. Een voorbeeld is de voorwaarde dat verwerking of toepassing niet leidt tot verspreiding van bepaalde componenten in het milieu. Dergelijke voorwaarden respectievelijk verboden/beperkingen zijn expliciet in de minimumstandaarden van het CMP opgenomen. Ook dit soort voorwaarden respectievelijk verboden/beperkingen zijn hard. Het is niet mogelijk om toch een vergunning te verlenen, omdat met een mLCA zou zijn aangetoond dat een voorgenomen vorm van verwerking die niet aan de voorwaarden voldoet even goed of beter is dan de minimumstandaard. Reden kan zijn dat de voorwaarden direct zijn afgeleid uit regelgeving of dat het gaat om een aspect dat zich slecht in een mLCA laat vertalen.
- h. In een aantal minimumstandaarden zijn bijzondere voorwaarden opgenomen. Het kan dan gaan om een bepaling dat geen enkel residu mag worden gestort, maar ook voorwaarden die tot doel hebben verspreiding van bepaalde verontreinigingen te voorkomen door hier expliciete grenswaarden aan de verbinden. Ook in deze gevallen gaat het om harde voorwaarden. Het is niet mogelijk om toch voor een vergunning in aanmerking te komen door met een mLCA aan te tonen dat een voorgenomen vorm van verwerking die niet aan de voorwaarden voldoet even goed of beter is dan de minimumstandaard. Redenen hiervoor zijn dezelfde als bij punt [g](#).
- i. Is de minimumstandaard expliciet aangemerkt als 'recyclingstandaard' dan mogen andere vormen van recycling niet worden vergund, ook niet wanneer bij de aanvraag een mLCA is gevoegd waarin verschillende vormen van recycling zijn vergeleken.

2.3 Soorten minimumstandaard en gevolgen voor het gebruik

De minimumstandaard kan op verschillende manieren zijn ingevuld. De vorm van de minimumstandaard heeft gevolgen voor de vormen van verwerking van een afvalstof die op basis van een dergelijke minimumstandaard kunnen worden vergund.

1. Minimumstandaard als een overkoepelende afvalverwerkingsvorm: nuttige toepassing (de niveaus b t/m d van de afvalhiërarchie) of verwijdering (niveau e van de afvalhiërarchie).

Voorbeeld de minimumstandaard als overkoepelende verwerkingsvorm

Is de minimumstandaard voor een afvalstof nuttige toepassing, dan kan elke vorm van nuttige toepassing worden vergund. Verwijdering (niveaus e1 en e2 van de afvalhiërarchie) worden niet vergund. Het is ook niet toegestaan om verwerkingsvormen te vergunnen waar een groot deel van de afvalstof nuttig wordt toegepast, maar ook een deel wordt verwijderd (storten of verbranden).

2. Minimumstandaard als een niveau van de afvalhiërarchie, bijvoorbeeld (binnen nuttige toepassing) als voorbereiding voor hergebruik, recycling of als een vorm van andere nuttige toepassing (niveaus b t/m d van de afvalhiërarchie). Een bijzondere situatie hierbij is wanneer de minimumstandaard bestaat uit een vorm van recycling die expliciet is aangewezen als vorm van 'recyclingstandaard'; zie hiervoor paragraaf 3.7 [Stap VIII: minimumstandaard is recyclingstandaard](#) van deze leidraad.

Voorbeelden van de minimumstandaard trede van de afvalhiërarchie

- Is de minimumstandaard voor een afvalstof recycling, dan kunnen voor die afvalstof de niveaus b (voorbereiden voor hergebruik) en c1 of c2 (vormen van recycling) worden vergund, inclusief combinaties daarvan. Niveaus d (andere nuttige toepassing) en e1 en e2 (verbranden als verwijdering en storten) worden niet vergund. Ook verwerkingsvormen waarin uiteindelijk een deel van de afvalstof wordt ingezet als brandstof of wordt verwijderd, mogen niet worden vergund.
 - Is de minimumstandaard niet geformuleerd als het overkoepelende 'recycling' (trede c), maar specifiek als bijvoorbeeld "monomeer chemische recycling" (trede c1), dan kunnen voor die afvalstof de niveaus b (voorbereiden voor hergebruik) en c1 (recycling van het oorspronkelijke functionele materiaal in een gelijke of wat betreft de vereiste kwaliteit van het materiaal vergelijkbare toepassing, waaronder ...) worden vergund, inclusief combinaties daarvan. Niveaus c2 (recycling van het oorspronkelijke materiaal in een niet gelijke of vergelijkbare toepassing en/of chemische recycling via basischemicaliën), d (andere nuttige toepassing) en e1 en e2 (verbranden als verwijdering en storten) worden niet vergund. Ook verwerkingsvormen waarin uiteindelijk een deel van de afvalstof chemisch wordt gerecycled, wordt ingezet als brandstof of wordt verwijderd mogen niet worden vergund.
 - Is de minimumstandaard specifiek omschreven en expliciet aangemerkt als recyclingstandaard, dan kunnen voor die afvalstof de niveaus b (voorbereiden voor hergebruik) en die specifieke vorm van recycling worden vergund. Ander vormen van recycling en de niveaus d (andere nuttige toepassing) en e1 en e2 (verbranden als verwijdering en storten) worden niet vergund.
 - Is de minimumstandaard storten, dan mogen alle verwerkingsvormen worden vergund, tenzij de minimumstandaard specifieke beperkingen kent.
3. Als een niveau van de afvalhiërarchie, met daaraan gekoppeld een minimaal te behalen milieuprestatie of een specifieke voorwaarde/beperking. De minimumstandaard kan bijvoorbeeld zijn nuttige toepassing waarvan minimaal X% recycling, recycling met gelijktijdige vernietiging van bepaalde componenten, geen nuttige toepassing wanneer dit leidt tot het verspreiden van bepaalde componenten (al dan niet geïmmobiliseerd), etc. Dit soort voorwaarden zijn harde eisen die niet met een mLCA kunnen worden omzeild (zie vorige paragraaf).
 4. In de vorm van een specifieke verwerkingstechniek, bijvoorbeeld destillatie. Dit betekent dat de specifieke techniek (in dit geval destillatie) kan worden vergund (net als technieken waarbij het afval volledig op een hogere trede dan de minimumstandaard wordt verwerkt). Voor andere verwerkingsmethoden moet eerst worden aangetoond dat zij minimaal even hoogwaardig is. Zie hiervoor verder paragraaf 2.5 [De minimumstandaard en het instrument mLCA](#) van deze leidraad.

2.4 Bijzondere situaties

In de minimumstandaard van de afval- en ketenplannen kunnen vijf bijzondere situaties voorkomen die in onderstaande paragrafen één voor één worden toegelicht. Dit zijn achtereenvolgens: de minimumstandaard kent uitzonderingsmogelijkheden, de minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen, het vergunnen van voorbereidende handelingen, een buitenlandse verwerking als minimumstandaard en de verwerking van afvalstoffen gebeurt in het buitenland.

2.4.1 De minimumstandaard kent (technische of financiële) uitzonderingsmogelijkheden

In een aantal afval- en ketenplannen van het CMP bevat de minimumstandaard de mogelijkheid dat de afvalstof in specifieke gevallen op een laagwaardigere wijze verwerkt mag worden dan volgens de afvalhiërarchie in principe mogelijk is. Redenen kunnen zijn:

- een afwijkende aard of samenstelling van de afvalstof, of
- dat de reguliere verwerking de ontdoener meer zou kosten dan € 265,- per ton bij aanbidding aan bedrijf die het afval volgens de minimumstandaard zou verwerken.

Laagwaardiger verwerken op basis van technische of financiële redenen is uitsluitend toegestaan in die gevallen waarin deze uitzondering(en) expliciet in de beschrijving van de minimumstandaard van het afval- of ketenplan is/zijn vermeld. In deze gevallen is geen sprake van 'afwijken' van het CMP zoals bedoeld in [Afwijken](#) van het CMP.

Om de betreffende afvalstof op deze andere wijze te laten verwerken, moet de **houder** van de afvalstof per geval aantonen dat hoogwaardiger verwerken (in het algemeen recycling) geen optie is. Daarnaast moet ook de **verwerker** die deze afvalstoffen gaat ontvangen (in het algemeen de AVI en soms de stortplaats) toetsen dat deze afvalstoffen inderdaad niet voor hoogwaardigere verwerking in aanmerking komen. Zij doen dit op de volgende manier:

- De houder van een afvalstof, die op deze mogelijkheid een beroep wil doen, moet bij een partij afval die wordt aangeboden aan een alternatieve verwerker stukken overleggen. Uit deze stukken moet blijken dat de normaal voorgeschreven vorm van verwerking van de afvalstoffen in die specifieke situatie gezien de aard of samenstelling niet mogelijk is of meer kost dan €265,- per ton.
- De houder van een afvalstof kan aan deze eis voldoen door verklaringen te overleggen van bedrijven die vergund zijn of op basis van algemene regels bevoegd zijn om het specifieke afval te verwerken. In deze verklaringen staat dat de voorgeschreven vorm van verwerken gezien de aard en samenstelling van de afvalstof technisch niet mogelijk is of de aanbieder meer kost dan €265,- per ton (berekend conform de bepalingen uit [Gebruik van het kostencriterium](#) van het CMP).
- Indien er meerdere bedrijven in Nederland actief zijn die dit afval volgens de voorgeschreven wijze kunnen verwerken, is het voldoende om bewijsstukken te leveren van tenminste twee van deze bedrijven, niet behorend tot hetzelfde concern.
- De verwerker toetst deze verklaringen en bewaart deze minimaal 2 jaar.

Wanneer de minimumstandaard de mogelijkheid kent om vanwege kosten terug te vallen op laagwaardiger verwerken gaat het meestal om verbranden in plaats van recyclen. In incidentele gevallen kan het gaan om terugvallen op storten. Bevoegde gezagen zorgen dat in de vergunningsvoorschriften van de AVI (soms dus de stortplaats) en/of in de bijbehorende AO/IC (Administratieve Organisatie en Interne Controle) sluitende bepalingen worden opgenomen om te borgen dat niet onnodig of onnodig lang kan worden teruggevallen op een meer laagwaardige vorm van verwerken. Zie voor deze bepalingen het toetsingskader in [Gebruik van het kostencriterium](#).

2.4.2 De minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen

Een minimumstandaard kan uit meerdere stappen bestaan: verwerkingshandeling A, gevolgd door verwerkingshandeling B, enzovoort. Een bedrijf krijgt in principe een vergunning als het **alle** stappen uitvoert op een ten minste even hoogwaardige verwerkingswijze. De bedoeling van de betreffende minimumstandaard is immers dat de afvalstof in kwestie alle verwerkingshandelingen doorloopt en niet slechts een deel ervan.

Een bedrijf kan ook een vergunning krijgen als het slechts een deel van de handelingen in de minimumstandaard uitvoert. Om te voorkomen dat door het opknippen van een verwerkingsproces de totale verwerking niet conform de minimumstandaard plaatsvindt, is het opnemen van **sturingsvoorschriften** noodzakelijk. Wel moet de formulering van de sturingsvoorschriften iets toevoegen aan datgene dat al wettelijk is geregeld (zie onderstaand kader). In een aantal gevallen is dit ook expliciet in de betreffende afval- en ketenplannen opgenomen.

Gebruik van sturingsvoorschriften

Een sturingsvoorschrift wordt opgenomen om te bewerkstelligen dat de afvalstof, met name als de verwerking via meerdere bedrijven/locaties verloopt, conform de voor die afvalstof geldende minimumstandaard wordt verwerkt.

Uit jurisprudentie blijkt dat een sturingsvoorschrift verder moet gaan dan wat reeds wettelijk is bepaald. Het mag dus niet uitsluitend regelen dat een afvalstof moet worden afgegeven aan een daartoe erkende verwerker, aan een daartoe vergunde installatie of woorden van gelijke strekking. In artikel 10.37, tweede lid, van de Wm is immers al geregeld aan wie een afvalstof mag worden afgegeven.

Wel kan in een voorschrift worden vastgelegd dat de vergunninghouder ervoor moet zorgen dat de afvalstof wordt afgegeven aan bedrijf of persoon die de afvalstof verder verwerkt ten behoeve van.... (doel vastleggen in vergunningvoorschrift, bijv. uitsorteren van een bepaalde component gevolgd door verwerking xx van die component, reiniging van de afvalstof/fractie ten behoeve van toepassing als een bouwstof etc., etc.). De ontvangende verwerker draagt er vervolgens zorg voor dat die afvalstof conform de geldende minimumstandaard wordt verwerkt. Een sturingsvoorschrift is dus een aanvulling op artikel 10.37 Wet milieubeheer, nodig om een doelmatig beheer van de betreffende afvalstof te realiseren.

De grondslag voor een sturingsvoorschrift volgt uit artikel 10.14 Wm en artikel 8.9 Bkl (rekening houden met het CMP). De Rechtbank Rotterdam heeft in een uitspraak van 11 april 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:5287) het gebruik van sturingsvoorschriften conform LAP3 erkend als een rechtmatig instrument van het bevoegd gezag teneinde het doelmatig afvalbeheer in een concreet geval nader uit te werken. Per 2026 is aan artikel 8.29 Bkl een lid 3 toegevoegd dat rekening wordt gehouden met het CMP bij het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning over het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen of, als dat niet mogelijk is, een doelmatig beheer van afvalstoffen. De grondslag voor het actualiseren van een vergunning volgt uit artikel 8.98 en 8.99 Bkl.

2.4.3 Vergunnen van voorbereidende handelingen

Het kan voorkomen dat een afvalstof één of meer handelingen ondergaat die geen invloed hebben op de latere, gewenste verwerking van die afvalstof. Denk bijvoorbeeld aan verkleinen en/of persen voor het efficiënter transporten van de afvalstof. Dergelijke handelingen zijn niet in de minimumstandaard opgenomen, omdat ze niet noodzakelijk zijn voor de uiteindelijk verwerking. Dit noemen we voorbereidende handelingen. Ondanks dat dergelijke (voorbereidende) handelingen niet in de minimumstandaard genoemd worden, mag het bevoegd gezag hier wel een vergunning voor verlenen onder voorwaarde dat de afvalstoffen op een later moment nog steeds volgens de minimumstandaard verwerkt kunnen blijven worden.

2.4.4 Een buitenlandse verwerkingswijze als minimumstandaard

Soms is het verwerken van een afvalstof volgens de minimumstandaard alleen in het buitenland mogelijk omdat in Nederland (nog) geen installaties operationeel zijn die deze afvalstoffen op de voorgeschreven wijze verwerken. Voorbeelden hiervan zijn de verwerking van diverse soorten batterijen en loodaccu's. De bestaande situatie is dan dat de betreffende Nederlandse afvalstoffen reeds naar de buitenlandse installatie worden uitgevoerd. De minimumstandaard bevestigt dan de huidige wijze van afvalverwerking. Dat verwerking in Nederland nog niet mogelijk is, is geen reden om in Nederland vergunning te verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een wijze die niet past binnen de minimumstandaard.

2.4.5 Verwerking in het buitenland en de minimumstandaard

Een bedrijf kan vergunning aanvragen voor het verwerken van afvalstoffen om deze vervolgens in het buitenland in te zetten, bijvoorbeeld als brandstof of meststof. Daarbij kan de situatie zich voordoen dat het gaat om inzet in het buitenland die in Nederland niet toegestaan is. In dat geval heeft het bedrijf te maken met meerdere wettelijke kaders die naast elkaar van toepassing zijn.

- De vergunningaanvraag wordt in Nederland beoordeeld aan de hand van de Omgevingswet en het CMP. Het bevoegd gezag kan dus geen vergunning verlenen voor het verwerken van afvalstoffen in strijd met de minimumstandaard, de toetsingskaders uit de generieke onderwerpen van het CMP of Nederlandse wetgeving. Dit geldt ook als het gaat om verwerking die in het buitenland wel zou zijn toegestaan.
- Voor grensoverschrijdend transport van afvalstoffen geldt de Europese Verordening betreffende de Overbrenging van Afvalstoffen ([EVOA](#)) en het bijbehorende toetsingskader. Voor specifieke afvalstoffen is dit in het CMP vertaald naar overbrengingsbeleid in de afval- en ketenplannen. Dat deel van de afval- en ketenplannen is dan het toetsingskader voor de vraag of de overbrenging kan worden toegestaan. Voor afvalstoffen die niet onder een specifiek plan vallen geldt het [Grensoverschrijdend transport](#) van het CMP als kader.
- Als het afval volgens het overbrengingsbeleid van het CMP overgebracht mag worden, dan gelden voor de inzet van de verwerkte afvalstof in het buitenland de regels van dat land.

2.5 De minimumstandaard en het instrument mLCA

Als een verwerking waarvoor vergunning wordt aangevraagd niet voldoet aan de minimumstandaard, dan kan een bedrijf in bepaalde gevallen met een mLCA aantonen dat de aangevraagde wijze van verwerken toch even goed of beter is dan de minimumstandaard. In deze gevallen moet bij de aanvraag om een vergunning een mLCA worden gevoegd waarin het voorgenomen initiatief en de minimumstandaard met elkaar worden vergeleken. Het bevoegd gezag beoordeelt de mLCA.

Gevallen waarin met mLCA een verwerking toch kan worden vergund volgen uit het stappenplan in hoofdstuk 3 Toetsen aan de minimumstandaard (stap voor stap) van deze leidraad. Het gaat in het algemeen om gevallen waarin het afval geheel of gedeeltelijk op een lager niveau van de afvalhiërarchie wordt verwerkt dan de minimumstandaard.

Een mLCA is **geen** manier om alsnog voor een vergunning in aanmerking te komen wanneer een bedrijf:

- de afvalstoffen wil verwerken op een hoger niveau dan de minimumstandaard maar hoogwaardiger verwerken in de minimumstandaard expliciet niet is toegestaan (punt [f](#) van paragraaf 2.2 [Basisregels voor het toetsen aan de minimumstandaard](#) van deze leidraad);
- de afvalstoffen wil verwerken op een hoger niveau van de afvalhiërarchie maar daarbij niet voldoet aan de voorwaarden waaronder dit volgens de minimumstandaard is toegestaan (punt [g](#) van paragraaf 2.2 [Basisregels voor het toetsen aan de minimumstandaard](#) van deze leidraad);
- bij het verwerken van de afvalstoffen niet voldoet aan specifieke eisen en voorwaarden die zijn opgenomen in de minimumstandaard (punt [h](#) van paragraaf 2.2 [Basisregels voor het toetsen aan de minimumstandaard](#) van deze leidraad);
- de afvalstoffen op een andere wijze wil recycleren dan de minimumstandaard en de minimumstandaard expliciet is aangemerkt als 'recyclingstandaard' (punt [i](#) van paragraaf 2.2 [Basisregels voor het toetsen aan de minimumstandaard](#) van deze leidraad).

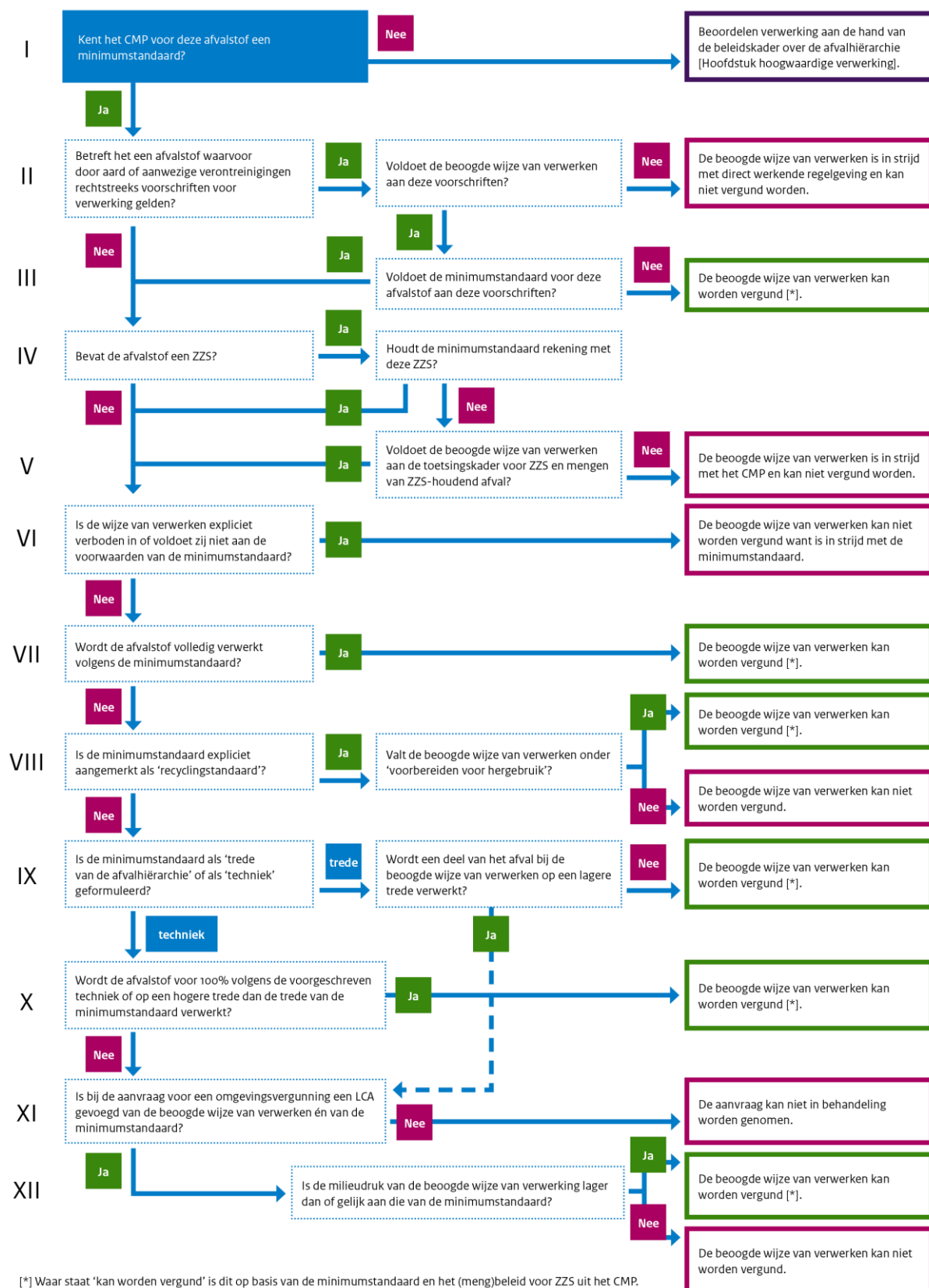
De wijze waarop een dergelijke mLCA moet worden uitgevoerd en beoordeeld staat in de aparte [Leidraad maken van een mLCA](#).

- Het bevoegd gezag kan een vergunning verlenen als het tot het oordeel komt dat de bij de aanvraag gevoegde mLCA voldoet aan de eisen uit die aparte leidraad én is aangetoond dat aangevraagde verwerking ten minste even hoogwaardig is als de minimumstandaard. Er is dan bovendien **geen** sprake van afwijken van het CMP.
Als het bevoegd gezag besluit om een vergunning te verlenen gebaseerd op een mLCA, dan wordt het zij verzocht RWS-WVL via het [\[formulier Vergunnen op basis van mLCA\]](#) ter informatie een afschrift van zowel de aanvraag (inclusief de bij de aanvraag gevoegde mLCA) als de beschikking te sturen.
- Als het bevoegd gezag op basis van een bij de aanvraag gevoegde mLCA tot het oordeel komt dat de aangevraagde handeling minder hoogwaardig is dan de minimumstandaard, wordt de vergunning niet verleend. Het bevoegd gezag volgt de afwijkingsprocedure zoals beschreven in [Afwijken](#) van het CMP wanneer overwogen wordt de vergunning toch te verlenen.

3. Toetsen aan de minimumstandaard (stap voor stap)

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van onderstaand stappenplan (Figuur 1 op volgende bladzijde) toegelicht hoe het gebruik van de minimumstandaard in de praktijk van vergunningverlening plaatsvindt. Uitgangspunt is dat er een aanvraag voor de verwerking van een afvalstof wordt ingediend.

Figuur 1: Gebruik van de minimumstandaard bij vergunningverlening

[*] Waar staat 'kan worden vergund' is dit op basis van de minimumstandaard en het (meng)beleid voor ZZS uit het CMP. Uiteraard moet ook voldaan zijn aan het generieke mengbeleid en het beleid voor immobiliseren uit het CMP. Ook moet het initiatief milieuhygiënisch lokaal inpasbaar zijn.

3.1 Algemeen

Het gaat in deze leidraad alleen om het gebruik van de minimumstandaard. De toets aan andere delen van het CMP - zoals het mengbeleid - ligt buiten de werkingssfeer van deze leidraad. Enige uitzondering is het mengbeleid voor afvalstoffen die zeer zorgwekkende stoffen bevatten. Dat komt bij het doorlopen van het schema wel aan de orde.

Daarnaast is het verstandig om deze leidraad reeds bij het vooroverleg over een vergunningaanvraag te betrekken. Indien uit stap IX bijvoorbeeld volgt dat er een mLCA bij de aanvraag moet zijn gevoegd, is het handig dat niet pas te constateren als de aanvraag al is ingediend.

3.2 Stap I: kent het CMP voor deze afvalstof een minimumstandaard?

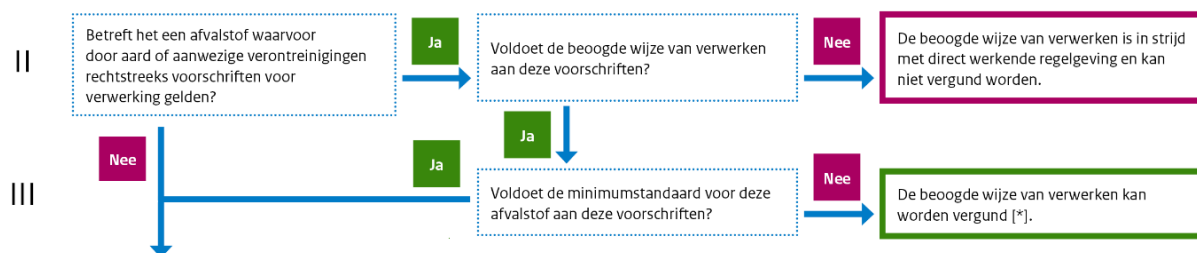
Figuur 2: Stap I

In het geval het CMP geen minimumstandaard voor een specifieke casus bevat toets het bevoegd gezag direct aan de afvalhiërarchie. Dat ligt buiten de werkingssfeer van deze leidraad en daarvoor wordt verwezen naar [Instrumenten voor sturing](#) en [Minimumstandaard voor verwerking](#) van het CMP.

3.3 Stap II+III: direct werkende regelgeving

Figuur 3: Stap II en III

Voor bepaalde afvalstoffen kunnen direct werkende regels bepalend zijn voor de toegestane vormen van verwerking. Dat kan komen door de aard van de afvalstof, maar ook door eventueel aanwezige Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).

ZZS kunnen in veel afvalstoffen verwacht of onverwacht aanwezig zijn. In een aantal gevallen gelden vanwege de ZZS dus direct werkende regels voor het verwerken van dit afval. Aan die regels moet altijd worden voldaan wil een vergunning kunnen worden verleend. Bij het verlenen van een vergunning toetst het bevoegd gezag dus altijd eerst of de beoogde vorm van verwerking voldoet aan deze wettelijke bepalingen. Deze gaan namelijk voor op de toetsingskaders van het CMP. Voldoet de beoogde verwerking niet aan direct geldende wettelijke regels, dan kan de vergunning niet worden verleend en is verder toetsen aan de minimumstandaard niet meer aan de orde. Voldoet de beoogde verwerking wel aan deze wettelijke bepalingen dan kan deze vergund worden, ook wanneer dat die niet past bij de geformuleerde minimumstandaard voor de betreffende afvalstof.

- Dit kan dus betekenen dat voor het recyclen van een afvalstof waarvoor de minimumstandaard recycling is, toch geen vergunning kan worden verleend. In het geval van ZZS bijvoorbeeld moet de ZZS eerst worden afgescheiden uit de afvalstof of worden vernietigd als daar mogelijkheden voor zijn. In het geval er een Europese verordening regelt hoe een afvalstof verwerkt moet worden, gaat die voor op de minimumstandaard.
- Ook kan dit betekenen dat voor een afvalstof waarvoor de minimumstandaard recycling is, in die specifieke gevallen verbranden toch wordt vergund wanneer daarmee wordt voldaan aan de geldende regelgeving waarin ook ZZS zijn gereguleerd. Dit geldt dan alleen voor die situaties waarin de betreffende ZZS aanwezig zijn en dat wordt in de vergunningen ook expliciet afgebakend.

In onderstaand kader staat een aantal voorbeelden van algemene regels die van invloed zijn op de toegestane vormen van verwerking van een afvalstof.

Voorbeelden van wetgeving die van belang is bij het verwerken van afval

- [Verordening \(EU\) 2019/1021](#) (POP verordening) kent bepalingen over het verwerken van POP-houdend afval (artikel 7, bijlagen IV en V). Voorbeelden van POP's in afvalstoffen zijn gebromeerde brandvertragers en andere additieven in kunststoffen, PCB's, dioxines en bepaalde PFAS. Deze POP's kunnen in verschillende afvalstoffen voorkomen. Voor afvalstoffen waarvan bekend is dat POP's geregeld in het afval aanwezig zijn, sluit de minimumstandaard aan bij de wijze van verwerken die de POP-verordening voorschrijft.
- [Verordening \(EU\) 2017/852](#) (Kwikverordening) bepaalt onder andere dat kwik dat uit bepaalde processen vrijkomt, niet nuttig toegepast mag worden maar verwijderd moet worden (permanente opslag). Deze bepaling is overgenomen in de minimumstandaard voor het verwerken van metallisch kwik dat afkomstig is van de winning en het transport van aardgas (zie het [Afvalplan kwik en kwikhoudende afvalstoffen](#)).
- [Verordening \(EU\) Nr. 2024/590](#) (Verordening ozonlaagafbrekende stoffen) en [Verordening \(EU\) 2024/573](#) (F-gassenverordening) bevatten bepalingen dat tijdens bouw- en sloopwerkzaamheden isolatieplaten met bepaalde ozonafbrekende stoffen en F-gassen moeten worden verwijderd op zodanige wijze dat emissies van deze gassen zoveel mogelijk wordt vermeden. Het schuim of de gassen die de isolatieplaten bevatten moet op zodanige wijze worden behandeld dat vernietiging van de gassen gewaarborgd is.
- Het [Asbestverwijderingsbesluit 2005](#) heeft als doel het verwijderen van asbest-bevattende materialen uit gebouwen of objecten en het beperken van emissie van asbestvezels bij het slopen. In het Bouwbesluit 2012 staat in welke gevallen en onder welke voorwaarden een melding voor het verwijderen van asbest uit een bouwwerk gedaan moet worden. Het op de markt brengen en het gebruik van asbesthoudende voorwerpen en mengsels is gereguleerd in REACH.
- [Verordening EU 2023/1542](#) (Batterijenverordening) kent voorschriften voor het verwerken van batterijen die kwik en/of cadmium bevatten (Bijlage XII). Kwik en cadmium moeten bij het verwerken gescheiden worden in een identificeerbare stroom. Kwik moet vervolgens veilig worden geïmmobiliseerd en verwijderd. Aan de afgescheiden stroom cadmium moet een veilige bestemming worden gegeven.
- De [Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur](#) zorgt samen met de [Richtlijn 2012/19/EU](#) (Richtlijn AEEA) voor een passende verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur door middel van een verplichte afscheiding (Bijlage VII van de richtlijn) en technische voorschriften voor opslag en verwerking (Bijlage VIII van de richtlijn) voor PCB/PCT-houdende condensatoren en ander gevaarlijk afval.
- Het [Besluit beheer autowrakken](#) en het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) implementeren [Richtlijn 2000/53/EG](#) (autowrakkenrichtlijn) met technische minimumeisen voor verwerking van autowrakken.

De lijst in het kader is niet limitatief. Wel zijn dit de belangrijkste wettelijke kaders met bepalingen over het verwerken van afvalstoffen met specifieke ZZS of andere zorgstoffen zoals bekend op het moment van inwerkingtreden van het CMP. Bedrijven die afvalstoffen met deze stoffen verwerken, moeten zich houden aan alle wetgeving die direct werkende bepalingen bevat over hoe specifieke afvalstoffen te verwerken.

Er zijn ook direct werkende regels voor andere gevallen dan ZZS of andere zorgstoffen. Een voorbeeld is regelgeving ten aanzien van invasieve exoten. De Europese exotenverordening (EU-verordening 1143/2014) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevatten voorschriften voor het omgaan met invasieve exoten. Deze voorschriften werken rechtstreeks. Ook voor dergelijke regels geldt dat de vergunning niet kan worden verleend wanneer de beoogde handeling met de afvalstof niet in lijn is met deze regelgeving.

3.4 Stap IV en V: zeer zorgwekkende stoffen

Figuur 4: Stap IV en V

Als bekend is dat bepaalde ZZS vaak in een afvalstof aanwezig zijn, dan is bij het formuleren van de minimumstandaard rekening gehouden met wettelijke bepalingen die gelden voor die ZZS. Het kan voorkomen dat er een ZZS aanwezig is in een afvalstof waar de minimumstandaard geen rekening mee houdt. In de keten- en afvalplannen van het CMP is zoveel mogelijk aangegeven welke ZZS voor de betreffende afvalstof een aandachtspunt vormen.

Voldoet het voornemen aan wettelijke bepalingen voor ZZS, dan is de volgende vraag of in de minimumstandaard expliciet rekening is gehouden met ZZS. Is dat het geval dan is een toets aan de minimumstandaard bepalend om vast te stellen of het initiatief eventueel voor een vergunning in aanmerking komt.

- Dit kan dus bijvoorbeeld betekenen dat een afvalstof door aanwezigheid van een ZZS verbrand zou mogen worden op basis van geldende wet- en regelgeving, maar dat de minimumstandaard toch recycelen is omdat er een initiatief bestaat waarbij het materiaal gerecycled kan worden terwijl de ZZS op een veilige manier verwerkt wordt.

Er is geen sprake van afwijken van het toetsingskader in het CMP als een bedrijf beroep heeft gedaan op de in de minimumstandaard beschreven mogelijkheid om een afvalstof met ZZS, anders, veelal op een lagere trede van de afvalhiërarchie, te verwerken.

3.5 Stap VI: specifieke voorwaarden of beperkingen

Figuur 5: Stap VI

De minimumstandaarden in de keten- en afvalplannen van het CMP bevatten soms specifieke beperkingen of voorwaarden (zie kader voor een aantal voorbeelden). In al deze gevallen moeten deze worden gezien als hard. Wordt daar niet aan voldaan dan is vergunningverlening binnen het kader van het CMP niet toegestaan. Het is in deze gevallen ook geen optie om een mLCA bij de vergunningaanvraag te voegen en op basis daarvan alsnog voor een vergunning in aanmerking te komen.

Voorbeelden (niet limitatief) van beperkingen en voorwaarden in de minimumstandaard waar altijd aan moet zijn voldaan

1. Een verbod op nuttige toepassing, al dan niet via immobilisatie.
Het gaat dan bijvoorbeeld om residuen uit het reinigen van een afvalstof waarin veel verontreinigingen zijn geconcentreerd. Vanuit doelmatig afvalbeheer en rekening houdend met het voorzorgsbeginsel wordt het niet wenselijk geacht om dergelijke vervuilde stromen weer terug in de materiaalketen te brengen en wordt voorkeur gegeven aan het verwijderen van dergelijke residuen.
2. Specifieke eisen over de resterende verontreinigingen
Het gaat dan bijvoorbeeld om eisen dat voor bepaalde afvalstoffen de verwerking in ieder geval moet leiden tot afbraak van bijvoorbeeld PAK's of andere zorgstoffen (HBCDD, PCB's, kwik, etc.). Processen die niet leiden tot (voldoende) afbraak van de in de minimumstandaard genoemde componenten komen niet voor een vergunning in aanmerking.
3. Verbod op het verbranden in een installatie waarvan de bodemas wordt ingezet als bouwstof.
Hier gaat het om afval met specifieke verontreinigingen die we niet terug willen hebben in de materiaalketen en waarvan bekend is dat die voor een groot deel zullen eindigen in de bodemas van een verbrandingsproces.

3.6 Stap VII: aanvraag past volledig op de minimumstandaard

Figuur 6: Stap VII

Het meest makkelijk is het wanneer de voorgenomen wijze van verwerken geheel voldoet aan de minimumstandaard. Hier is wel relevant dat een minimumstandaard geldt voor **al het afval** dat voldoet aan de beschrijving en ook voor de afvalstof als geheel. Dus een minimumstandaard 'recycling' betekent in principe 100% recycling (tenzij een expliciete uitzondering is vermeld bij de minimumstandaard). Nu kan bij de feitelijke inzet voor recycling wel een klein verlies optreden, maar een verwerkingswijze waarin het grootste deel wordt gerecycled maar waarbij bij een voorverwerking een deel wordt afgescheiden dat wordt verbrand of gestort past niet binnen een minimumstandaard 'recycling', tenzij in die minimumstandaard ook expliciet is aangegeven dat zij niet geldt voor een bepaald deel van de afvalstof.

Voorbeelden waarbij een aanvraag volledig past op de minimumstandaard

- De minimumstandaard is recycling en de voorgenomen verwerkingsoptie richt zich op 100% recycling van de afvalstof. Welke vorm van recycling (c1 of c2 van de hiërarchie) het betreft is in dit geval niet relevant
- De minimumstandaard is composteren en dat is ook de voorgenomen activiteit
- Een minimumstandaard is 'andere nuttige toepassing in de vorm van hoofdgebruik als brandstof' en de afvalstof wordt volledig meegestookt in een kolencentrale of ingezet in een bio-energie-centrale.

3.7 Stap VIII: minimumstandaard is recyclingstandaard

Figuur 7: Stap VIII

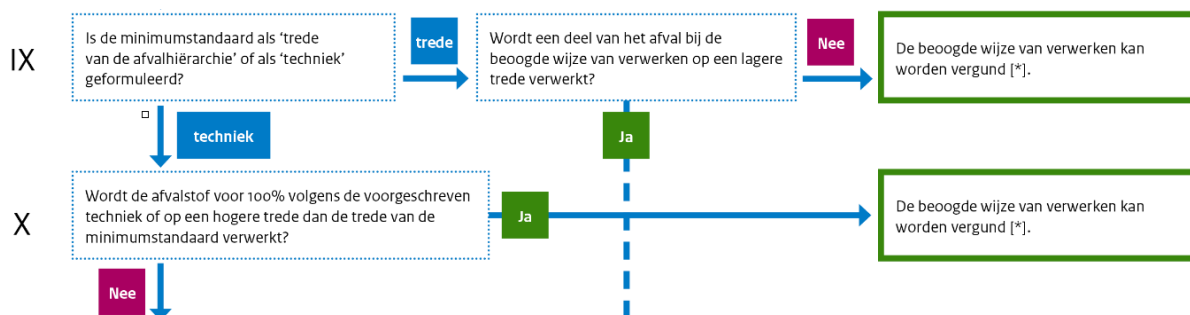
In het geval dat de minimumstandaard expliciet is aangemerkt als recyclingstandaard is dit de enige vorm van recycling die in aanmerking komt voor een vergunning. Andere vormen van recycling krijgen geen vergunning en het is ook niet mogelijk om een andere vorm van recycling met een mLCA te vergelijken met de recyclingstandaard om zo alsnog voor een vergunning in aanmerking te komen. Het is uitsluitend aan de rijksoverheid om eventuele andere vormen van recycling alsnog mogelijk te maken en daartoe zal dan eerst de minimumstandaard moeten worden gewijzigd.

Het gebruik van een recyclingstandaard komt neer op sturen binnen de trede recycling van de afvalhiërarchie. Het blijft dan wel mogelijk om vergunning te krijgen voor 'voorbereiden voor hergebruik'. Dat staat immers nog boven recycling op de afvalhiërarchie.

Het toestaan van 'voorbereiden voor hergebruik' is in deze stap overigens niet mogelijk wanneer slechts een deel van het afval geschikt wordt gemaakt voor hergebruik, maar tegelijk een ander deel moet worden verbrand of gestort. Dat zou eventueel wel via stap IX en X kunnen.

3.8 Stap IX en X: de afvalhiërarchie geeft uitsluitsel

Figuur 8: Stap IX en X

Bij deze stappen hebben we te maken met een voorgenomen activiteit die niet één-op-één past op de minimumstandaard, maar in geen van de voorgaande stappen al is uitgesloten van een vergunning. In een aantal gevallen leidt het toetsen aan de afvalhiërarchie in deze stappen tot de conclusie dat er een vergunning kan worden verleend.

Hierbij is van belang of de minimumstandaard is geformuleerd op het niveau van een trede van de afvalhiërarchie of op het niveau van een specifieke techniek. Voor het onderscheid tussen beide vormen van minimumstandaard wordt verwezen naar paragraaf 2.3 [Soorten minimumstandaard en gevolgen voor het gebruik](#) van deze leidraad.

- *De minimumstandaard is als trede geformuleerd*; in dit geval komt de voorgenomen wijze van verwerking alleen **niet** voor een vergunning in aanmerking wanneer een deel van het afval op een lagere trede van de afvalhiërarchie wordt verwerkt. Alle combinaties waarbij **al het afval** ten minste op dezelfde trede wordt verwerkt of zelfs op een hogere trede wordt verwerkt komen voor een vergunning in aanmerking, los van de vraag via welke methode/techniek. In deze gevallen is geen mLCA nodig om dit te onderbouwen.

- *De minimumstandaard is als techniek geformuleerd*; in dit geval komt het afval alleen in aanmerking voor een vergunning wanneer al het afval daadwerkelijk volgens die techniek wordt verwerkt of op een hogere trede van de afvalhiërarchie wordt verwerkt. Dat de minimumstandaard hier meer specifiek is geformuleerd betekent dus dat er minder vrijheden zijn om een andere techniek ook zomaar toe te staan, zelfs wanneer die andere techniek zich op dezelfde trede van de afvalhiërarchie bevindt als de minimumstandaard. Alleen combinaties waarbij **al het afval** wordt verwerkt precies volgens de in de minimumstandaard beschreven verwerkingstechniek en/of op een hogere trede wordt verwerkt komen voor een vergunning in aanmerking. In deze gevallen is geen mLCA nodig om dit te onderbouwen. Is het voornemen om het afval volgens een andere techniek te verwerken dan is een mLCA wel vereist (zie volgende paragraaf).

Voor voorbeelden van het toetsen aan dit type minimumstandaarden wordt verwezen naar eerdere toelichtende kaders in deze leidraad en dan met name de kaders in paragraaf 2.3.

3.9 Stap XI en XII: een mLCA moet uitsluitsel geven

Figuur 9: Stap XI en XII

Bij het toetsen aan deze stappen van het schema hebben we te maken met gevallen waarin de afvalhiërarchie niet meteen antwoord geeft op de vraag of vergunning mag worden verleend. Het gaat dan vaak om gevallen waarbij een deel van het afval wordt verwerkt op een hogere trede van de afvalhiërarchie dan de minimumstandaard maar tegelijkertijd een ander deel van het afval wordt verwerkt op een lagere trede van de afvalhiërarchie dan de minimumstandaard. Een ander voorbeeld kan zijn dat de minimumstandaard heel specifiek is geformuleerd terwijl de voorgenomen werkwijze een andere techniek betreft dan in de minimumstandaard is voorgeschreven.

In deze gevallen kan een vergunning alleen worden verleend wanneer met een mLCA is aangetoond dat de voorgenomen werkwijze op zijn minst even hoogwaardig is als de minimumstandaard.

- Deze mLCA moet worden uitgevoerd en gerapporteerd volgens een aparte [Leidraad maken van een mLCA](#).
- Ontbreekt in deze gevallen een mLCA bij de aanvraag of is de mLCA niet op de juiste wijze uitgevoerd, dan ontbreekt essentiële informatie om de aanvraag te beoordelen. Wordt de aanvraag niet binnen gestelde termijnen aangevuld dan wordt zij buiten behandeling gelaten.
- Op de aanvraag wordt alleen positief beschikt wanneer uit de mLCA-studie blijkt dat de voorgenomen werkwijze op zijn minst even hoogwaardig is als de minimumstandaard.

Bij het goed doorlopen van het hele stappenplan volgt dat vanzelf, maar toch wordt nog een keer opgemerkt dat minimumstandaarden harde voorwaarden of verboden kunnen bevatten die niet opzij kunnen worden gezet door een mLCA-studie bij de aanvraag te voegen. Zie hiervoor paragraaf 2.5 [De minimumstandaard en het instrument mLCA](#) van deze leidraad.

4. Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van deze leidraad.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in [Wat is het CMP](#).